

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2012. gada 1. augustā

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

184. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: A.Kronbergs, J.Asaris, D.Baltiņa, J.Dambis, G.Princis, I.Staša - Šaršūne, J.Zilgalvis, I.Tapiņa, A.Cinis
Konsultanti:
V.Cielava – jurists
A.Kušķis – Rīgas domes pilsētas attīstības departaments
V.Brūzis – Rīgas būvvalde
U.Bratuškins – Rīgas Tehniskā universitāte
Projektu pārstāvji:
J.Bartaševics - Administratīvās ēkas Rīgā, Kalēju ielā 41 jumta pārbūve
V.Raņķis - Restorāna izbūve ēkas Rīgā, Jaunielā 14 pagraba telpās
M.Dziedātājs - Restorāna izbūve ēkas Rīgā, Jaunielā 14 pagraba telpās
M.Plāciņa - Saieta nams Rīgā, Lāčplēša iela 71/73
I.Kuļikovska - Saieta nams Rīgā, Lāčplēša iela 71/73

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: A. Rupenheite

Sēdi atklāj: 15.00

1.

Padomes 183. sēdes darba kārtība (Pielikums nr. 1.)

Padomes locekļiem nav iebildumu par sēdes darba kārtību.

2.

Padomes 184. sēde un tās darba kārtība

Padome nolemj 184. sēdi sasaukt 15. augustā plkst. 15.00.

Sēde par Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojumu 24.augustā plkst. 10:00.

D. Baltiņa informēs par aktivitātēm Pasaules mantojuma centrā.

3.

Zemes gabalu Rīgā, Z.A.Meierovica bulvārī 8 (9.grupa, 41.grunts) un Rīgā, Torņa ielā 4 (9.grupa, 65.grunts) robežu pārkārtošana. Iesniedzējs: Rīgas pilsētas Būvvalde

Ziņo: V. Brūzis informē par priekšlikumu. Pēc pievienotajiem materiāliem, secināts, ka zemes gabals nav vēsturiskajās robežās, tas ir vairākkārt pārdalīts. Jautājumā tiek izskatīta zemes gabalu sadalīšana un robežu pārkārtošana, kā rezultātā saglabāsies divi atsevišķi zemes gabali.

Padomes locekļi secina, ka saskaņā ar būvnoteikumiem, nepieciešams servitūts vai publiska ārtelpa, lai nodrošinātu pieeju pie autostāvvietām.

J.Dambis: sadalot zemes gabalus, iespējams, zūd garantija, ka zemes gabals nenonāk privātpašumā un tiek izvietots, piemēram, lielveikals, kas šajā vietā nebūtu vēlams. Kamēr zeme atrodas pašvaldības īpašumā, tiku saglabāta zemes gabala funkcija, nepieļaujot tā nepiemērotu izmantošanu.

A.Kronbergs: iespējams piekrist zemes gabalu robežu sakārtošanai, ar noteikumu, ka tiek nodrošināts būvnoteikumos un apbūves noteikumos noteikto normu ievērošana, tajā skaitā ugunsdrošības, kā arī ārtelpa saglabājama kā publiski pieejama ārtelpa.

D. Baltiņa: uzskatu, ka nav nepieciešams veikt zemes gabalu sadalījumu, tā iemesla dēļ, lai tas saglabātos pilsētas īpašumā un nemainītu funkciju. Ja sadalīšana nepieciešama, tad lēmums jāprecizē ar nosacījumu, ja ir iespējams nodrošināt spēkā esošo noteikumu ievērošana.

U. Bratuškis: uzskatu, ka no vēsturiskā plānojuma struktūras viedokļa, būtu nepieciešams nevis dalīt, bet apvienot pilsētas īpašumā esošos zemes gabalus.

I.Tapiņa: uzskatu, ka zemes gabalu sadalīšana nav pretrunā ar spēkā esošajiem būvnoteikumiem un neapdraud vēsturiskā plānojuma struktūru.

Padomes locekļi izvirza trīs lēmumprojektus:

- 1) Padome piekrīt zemes gabalu Z. A. Meierovica bulvārī 8 (9.grupa, 41.grunts) un Torņa ielā 4 (9. grupa, 65. grunts) robežu sakārtošanai, ja tā nav pretrunā ar vēsturisko zemes gabalu struktūru, un tiek nodrošināta būvnoteikumu un ugunsdrošības noteikumu ievērošana un tiek saglabāta publiskā ārtelpa gan virs stāvvietām, gan no kazarmu puses. Ja tas nav iespējams, izskatīt iespēju par zemes gabalu apvienošanu.
- 2) Nepiekrist zemes gabalu robežu pārkārtošanai, Padome aicina izskatīt iespēju apvienot zemes gabalus.
- 3) Nepiekrist zemes gabalu robežu pārkārtošanai, ieteikt izstrādāt detālplānojumu teritorijai, lai atrastu optimālāko risinājumu.

Padome balso par lēmumu: Padome piekrīt zemes gabalu Z. A. Meierovica bulvārī 8 (9.grupa, 41.grunts) un Torņa ielā 4 (9. grupa, 65. grunts) robežu sakārtošanai, ja tā nav pretrunā ar vēsturisko zemes gabalu struktūru, un tiek nodrošināta būvnoteikumu un ugunsdrošības noteikumu ievērošana un tiek saglabāta publiskā ārtelpa gan virs stāvvietām, gan no kazarmu puses. Ja tas nav iespējams, izskatīt iespēju par zemes gabalu apvienošanu.

Par – 7 – J. Zilgalvis, J. Dambis, J. Asaris, A. Kronbergs, I. Staša-Šaršūne, I. Tapiņa, D. Baltiņa;
Pret – 0;
Atturas – 1 – G. Princis.

Lēmums: Padome piekrīt zemes gabalu Z. A. Meierovica bulvārī 8 (9.grupa, 41.grunts) un Torņa ielā 4 (9. grupa, 65. grunts) robežu sakārtošanai, ja tā nav pretrunā ar vēsturisko zemes gabalu struktūru, un tiek nodrošināta būvnoteikumu un ugunsdrošības noteikumu ievērošana un tiek saglabāta publiskā ārtelpa gan virs stāvvietām, gan no kazarmu puses. Ja tas nav iespējams, izskatīt iespēju par zemes gabalu apvienošanu.

G.Princis: balsojumā atturos, jo uzskatu, ka zemes gabalu sadalīšanu nepieciešams veikt detālplānojuma ceļā, veicot tā apspriešanu publisko interešu aizstāvībai.

Tā kā balsojums ir pozitīvs, Padome neturpina balsojumu par pārējiem lēmumprojektiem.

4.

Administratīvās ēkas Rīgā, Kalēju ielā 41 jumta pārbūve. Projektētājs un iesniedzējs: J.Bartaševics

Ziņo: projektētājs J. Bartaševics informē par projektu.

D. Baltiņa: uzskatu, ka šāda veida jumta ainavas izmaiņa nav atbalstāma, jo nepieciešams saglabāt vēsturisko jumtu, kas kļūst par retumu pilsētvidē.

J. Zilgalvis: kopumā atbalstu jumta izbūvi, iespējams nepieciešams veidot savādāku jumta formu.

J. Dambis: esošais jumta izbūves risinājums neatbilst ēkas arhitektūrai, kā arī nav Vecrīgai raksturīgs risinājums.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt ēkas Rīgā, Kalēju ielā 41 jumta pārbūvi, iesakot precizēt izbūvju arhitektūras risinājumu.

Par – 6 – J. Zilgalvis, G. Princis, J. Asaris, A. Kronbergs, I. Staša-Šaršūne, I. Tapiņa;
Pret – 1 – D. Baltiņa;
Atturas – 1 – J. Dambis.

Lēmums: atbalstīt ēkas Rīgā, Kalēju ielā 41 jumta pārbūvi, iesakot precizēt izbūvju arhitektūras risinājumu.

J. Dambis: balsojumā atturos piedāvātā risinājuma neatbilstošas arhitektūras dēļ.

5.

Ēkas lit. 001 Rīgā, Cēsu ielā 9 (26.grupa, 205.grunts) nojaukšana.

Iesniedzējs: Rīgas pilsētas Būvvalde

Ziņo: V. Brūzis informē par projektu.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt ēkas Rīgā, Cēsu ielā 9 (26.grupa, 205.grunts) lit. 001 nojaukšanu.

Par – 0;
Pret – 7 – J. Zilgalvis, D. Baltiņa, J. Dambis, J. Asaris, A. Kronbergs, I. Staša-Šaršūne, I. Tapiņa;
Atturas – 1 – G. Princis.

Lēmums: Neatbalstīt ēkas Rīgā, Cēsu ielā 9 (26.grupa, 205.grunts) lit. 001 nojaukšanu, jo tā ir būtiska kultūrvēsturiskās vides pārveide.

6.

Saieta nams Rīgā, Lāčplēša iela 71/73.

Projektētājs: Arhitektu birojs „Sestais stils”, iesniedzējs: VKPAI

Ziņo: projektētāja informē par projektu.

V.Brūzis informē par variantiem, kas tika sākotnēji iesniegti būvvaldē, kas atbalstīja risinājumu ar akcentu uz stūra, tomēr pasūtītājs tam nepiekrita. Notika ilgas pārrunas par gala fasādi, lai panāktu brīvstāvošas ēkas situāciju. No plānojuma viedokļa risinājumā ir smagnējs pirmais stāvs, kas nerada iespaidu kā sabiedriskai ēkai.

Sēdei pievienojas A. Cinis.

J. Asaris: pilsētvidē Rīgā raksturīgi stūra akcenti, tādēļ piedāvātais risinājums šķiet neatbilstošs. Pamatapjomos bez torņa, nav iebildumu par risinājumu, tomēr fasāžu apdares varētu būt mūsdienīgāk risinātas.

J. Zilgalvis: objekta atrašanās konkrētajā vietā ir neparasta. Saistībā ar iekļaušanos apkārtējā kultūrvēsturiskajā vidē, kā sabiedriska ēka, tā var nedaudz izcelties uz pārējo ēku fona. Pārāk izlecoša tā tomēr nav. Nav pamatotu argumentu, kādēļ šāda ēka nav pieņemama konkrētajā vietā. Atbalstu tā virzību tālāki izstrādei.

J. Dambis: runājot par arhitektūras valodu, ēkas tēls nesniedz kvalitatīvu pienesumu Rīgas vēsturiskā centra kā pasaules nozīmes vērtības kopumam. Paredzot sabiedrisku ēku, arhitektoniskajai kvalitātei jābūt ļoti augstai un mūsdienīgai, jo īpaši, ja tā ir jaunbūve.

G. Princis: risinājumā ieguldīts liels darbs, bet kopiespāids nav tāds, ka būtu atrasts veiksmīgākais risinājums konkrētajā vidē.

I.Staša-Šaršūne: nav pārliecības par ēkas apjomu un iederību vidē. Pirmā stāva apjoms aizmugures daļā ar autostāvvietu – šādas vietas neveidojas pievilcīgas, kas praktiski ir publiski nepieejamas. Kā tiek plānota mazā zemes gabala attīstība ēkas aizmugurē, jo redzams, ka šajā vietā ir veidots ugunsbūris? Nav skaidrs zemes gabalu izmantojums.

A.Cinis: Lāčplēša ielas fasādei nav pamatojuma. Kopējais iespaids par ēku ir smagnējs un vecišķs, nevis kā par modernu arhitektūru. Nav pārliecības arī par piedāvāto apdari. Svarīgi, lai vieta nepārvēršas par nepievilcīgu vietu, kurā negribas atrasties.

A.Kronbergs: uzskatu, ka kvartāls, kas veidojas ar Ernesta Birznieka-Upīša ielu, neatbilst šai ēkai – objekta novietojums prasās citā vietā šāda tipa ēkai. Piedāvātais objekts nav ielas apbūves objekts. Tam jābūt brīvstāvošam objektam. Aizmugurē ir citas konfigurācijas teritorija. Nav pārlicēbas par pozitīvu risinājumu šajā gadījumā, jo ir daudz neskaidrību un jautājumu par vietas izmantošanu.

D. Baltiņa: piedāvātais risinājums neatbilst konkrētajā vidē. Iespējams šāds saieta nams var atdzīvināt teritoriju, bet tas ir jāizstrādā precīzāk un dzīvāk, iespējams risinot tieši ar teritorijas labiekārtojumu.

I.Tapiņa: gruntsgabala organizācija nav sakārtota. Zemes gabals ir par lielu un nepamatoti aizpildīts.

U. Bratuškis: galvenā problēma ir kanonu prasību nesaskaņa ar pilsēt būvniecisko situāciju.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt iesniegto Saieta nama Rīgā, Lāčplēša ielā 71/73 risinājumu.

Par – 1 – J. Zilgalvis;

Pret – 6 – D.Baltiņa, J.Dambis, A. Kronbergs, I.Staša-Šaršūne, I. Tapiņa, J. Asaris;

Atturas – 2 – G.Princis, A. Cinis.

Lēmums: neatbalstīt iesniegto Saieta nama Rīgā, Lāčplēša ielā 71/73 risinājumu.

7.

Restorāna izbūve ēkas Rīgā, Jaunielā 14 pagraba telpās. Projektētājs: Egils Raņķis, Iesniedzējs: VKPAI

Ziņo: projektētājs informē par projektu un sniedz projekta prezentāciju.

Liesma Markova informē par projektu un VKPAI Projektu izskatīšanas komisijas viedokli. Siena, kurā tiek veidota ieeja ir 18. gs siena, kurā tiek zaudēti 2 kubikmetri sienas. Šajā vietā ir arheoloģiskais slānis un tiek zaudēti 9 kubikmetri vēsturiskā slāņa. Norāda uz jau esošu ieeju uz pagrabu, kura izmantošana ir menedžmenta jautājums. Ja restorāns beigs funkcionēt, tad tiks izjaukta vēsturiska ēka. Projekta risinājums ierobežo piekļūšanu kapa plāksnēm. Uzskatu, ka nav pieņemami virs kapu plāksnēm likt reklāmas uzrakstu – bars, restorāns. Kopumā VKPAI Projektu izskatīšanas komisija šo priekšlikumu neatbalsta. Priekšlikums izmantot veco, esošo vēsturisko ieeju.

Projektētājs informē par esošo vēsturisko ieeju, kuru nav iespējams izmantot, tai skaitā nodrošinot plūsmas virzīšanu caur esošo šauru pagalmiņu.

Padome diskutē par jautājumu par kapa plākšņu izvietošanu sienā un iespēju tās pārvietot.

A.Cinis: iespējams var veidot ieeju pagrabā caur esošo padomju laikā būvēto ķieģeļu sienu, pārvietojot kapa plāksni.

Projektētājs informē, ka juridiski šo jautājumu nevar atrisināt, jo īpašumtiesības ir tikai uz pagrabu.

J. Asaris: ņemot vērā, ka ir prognozējams, ka šajā teritorijā var būt neskarti apbedījumi, nepieciešams izpētīt teritoriju un fiksēt apbedījumus. Neuzskatu, ka šeit ir tāds slānis, kuru nebūtu pieļaujams pētīt un kas būtu saglabājams kā neskarts.

U. Bratuškis precīzē jautājumus par zemes gabala īpašnieku un ventilācijas risinājumiem.

Projektētājs informē par zemes gabalu īpašumu tiesībām, no kā izriet, ka plānotā ieeja tiek veidota no blakus esoša zemes gabala, ar kura īpašnieku ir noslēgts patapinājuma līgums. Projektētājs apliecina, ka ventilācijas risinājumi ir pārdomāti un nebūs publiski redzami.

A.Cinis: grūtības veidot esošajā sienā caurumu no juridiskā viedokļa būs tādas pašas, kā pielāgot esošo vēsturisko ieeju, kas atrodas tālāk esošajā sienā. Domāju, ka šis jautājums tiks bloķēts no juridiskā viedokļa.

D.Baltiņa: uzskatu, ka VKPAI eksperti ir pētījuši situāciju un sniedz pamatotus argumentus. Nepieciešams atrast

labāko risinājumu, iespējams īstenojot A.Ciņa priekšlikumu veidot jaunu ieeju.

J.Zilgalvis: piekrītu A.Cinim par iespēju veidot jaunu ieeju, izņemot plāksni no sienas.

Projektētājs informē, ka problēmu veidot ieeju vēsturiskajā vietā rada neskaidrības par sienas īpašuma tiesībām. Nav skaidrs, pie kā vērsties, lai saskaņotu ieejas veidošanu.

J.Asaris atstāj sēdi, informē par savu viedokli sēdes priekšsēdētāju.

V.Brūzis izsaka priekšlikumu margu risinājumu veidot līdzīgu kā Doma baznīcai.

Īpašnieks komentē situāciju objektā – ēkā ir izveidotas visas inženierkomunikācijas, nepieciešams ieviest dzīvību, nodrošinot objekta funkcionēšanu, kas piedāvātajā risinājumā ir labākais variants. Vienoties ar iedzīvotājiem un veidot ieeju gar esošo dzīvokļu logiem nav iespējams, jo pastāv ilgstošs konflikts un tiesvedība starp īpašniekiem. Turklāt, esošās ieejas izmantošana nav piemērota ne no drošības, ne tehniskā risinājuma viedokļa.

J.Dambis: uzskatu, ka šajā jautājumā nevajadzētu pārsteigties. Padomei jā rūpējas par attīstību, nevis to kavēt. No arheoloģijas viedokļa, veicot izpēti, iespējams īstenot risinājumu. Problēmu rada vēlme oriģinālā mūrī veidot caurlauzumu, kas ir zaudējums. Jāsamēro ieguvumi ar zaudējumiem, izvēloties saprātīgāko risinājumu.

A.Kronbergs: atbalstu risinājumu, jo uzskatu, ka šīm ēkām ir nepieciešama dzīvība. Pat ja pāris kvadrātmetru oriģinālais mūris ir jāizjauc, ko var izmantot citur, tomēr kopējais ieguvums ir lielāks. Risinājums ir pietiekoši inteligents, lai būtu labs papildinājums vietai un funkcijai. Atturīgs un Eiropas pilsētas izskatam atbilstošs risinājums.

L.Markova: uzskatu, ka zaudējums būtu pārāk liels un neatgriezenisks, tādēļ jāmeklē tolerantāks risinājums ēkai, piemēram, esošās ieejas izmantošana.

D.Baltiņa atstāj sēžu zāli, informē par savu viedokli sēdes priekšsēdētāju.

G.Princis: kultūrvēsturiskās vērtības un attīstība, kā arī iedzīvotāji ir vērtība. Negribas ar savu lēmumu nostāties kāda pusē, nezinot jebkura risinājuma turpinājumu. Velētos redzēt kompromisa risinājumu, kas jāvērtē ekspertiem.

J.Dambis: priekšlikums lūgt abām institūcijām pieņemt lēmumu, izvērtējot arī juridiskos jautājumus būvvaldē.

A.Cinis: uzskatu, ka jāatbalsta priekšlikums, īpašnieka uzdevums ir sakārtot juridiskos jautājumus. Ieteikums vērsties pie būvvaldes juristiem pēc konsultācijas par saskaņojuma nepieciešamību ar īpašniekiem dažādu risinājumu gadījumā.

U. Bratuškina: Tā kā noēja tiek risināta no Doma laukuma puses, iespējams, tā ir jārisina nedaudz vērienīgāk, jo šāda veida šaura noēja pagrabā ir 90. gadu sākuma risinājums, kad biznesā tika apgūtas jaunas telpas un pagrabi, kas bija pamesti pirms tam. Tiklīdz biznesa situācija mainījās, pagrabi atkal tika pamesti. Ir skaidri prognozējams, ka būs nepieciešama nojume, kas pasargā no lietuses un sniega. Uzskatu, ka jāveido elegantāka, izvērstāka un mūsdienīgāka ieeja pagraba telpās kā vides elements.

Projektētājs informē, ka sākotnējais risinājums ir bijis daudz vērienīgāks, tomēr VKPAI noraidīja šo priekšlikumu, tādēļ iesniegtais risinājums ir izstrādāts maksimāli tolerantāks ēkai.

L.Markova: nesaskatu iebildumus tam, lai varētu izmantot 3 m attālumā esošo vēsturisko ieeju.

Padome balso par lēmumu: principā atbalstīt ieejas veidošanas iespēju ēkas Jaunielā 14 pagrabā, precizējot turpmākajā gaitā arheoloģiskos un arhitektoniskos nosacījumus un vēsturiskās vērtības, kā arī juridiskos jautājumus īpašumā.

Par – 7 – J. Zilgalvis, J. Dambis, G. Princis, A. Kronbergs, A. Cinis, I. Staša-Šaršūne, J. Asaris;

Pret – 0;

Atturas – 2 – D.Baltiņa, I. Tapiņa.

Lēmums: principā atbalstīt ieejas veidošanas iespēju ēkas Jaunielā 14 pagrabā, precizējot turpmākajā gaitā arheoloģiskos un arhitektoniskos nosacījumus un vēsturiskās vērtības, kā arī juridiskos jautājumus īpašumā.

I.Tapiņa atstāj sēdi.

8.

Ēkas jumta daļas rekonstrukcija pagalma pusē R.Vāgnera ielā 14. Projektētājs: arhitekte Laimdota Bitaitē.

Ziņo: V. Brūzis informē par projektu.

Padomes locekļi secina, ka risinājums neatbilsto normatīvajiem aktiem.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt ēkas jumta daļas rekonstrukcijas pagalma pusē R.Vāgnera ielā 14 risinājumu.

Par – 0;

Pret – 7 – J. Zilgalvis, J. Dambis, G.Princis, A.Kronbergs, I.Staša-Šaršūne, A.Cinis, J. Asaris;

Atturas – 1 – I.Tapiņa.

Lēmums: neatbalstīt ēkas jumta daļas rekonstrukcijas pagalma pusē R.Vāgnera ielā 14 risinājumu.

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J. Asaris

D.Baltiņa

A.Cinis

J.Dambis

G.Princis

I.Tapiņa

J. Zilgalvis

I.Staša – Šaršūne